

Below is an ASCII-type-written text of the ruling made by Judge Rami Nasser on Saturday, 11 November 2017 at the Acco Magistrate Court House (בית משפט השלום בעכו):

ת"ק 17-05-26667 וקסלר נ' לחם

תיק חיצוני: מספר חיק חיצוני

מזפר בקשה: 8

בפני כבוד הרשם הבכיר ראמי נאסר

המבקשת: אילנה לחם

נגד

המשיבה: סוזנה וקסלר

החלטה

1. בפני בקשה להזמנת מתורגמן עבור המבקשת שחינה הנתבעת בתיק, וזאת לדיון הרבוע לפני ליום 12.12.2017.

2. רק לשם הרקע אציין, כי בעבר נדחו שתי בקשות זהות שהגישה הנתבעת: האחת על ידי כבי הרשמת הבכירה וידאד יונס בהתאם להחלטתה מיום 07.06.2017, והשנייה על ידי כבי' השופטת זהבה בנר בהתאם להחלטתה מיום 03.09.2017. יועד עוד, כי התיק דנן עבד לטיפול לאחר ששני המותבים הקודמים החליטו לפסול את עצמם משמיעת התיק בשל בקשות "פוגעניות" בכבוד בית המשפט שהגישה המבקשת בתיק.

3. לכל בעל דין עומדת הזכות הבסיסית, כי יתנהל לגביו הליך משפטי הוגן. זכות בסיסית ויסודית זו היא מהשמת אפו של ההליך המשפטי. הזכות להליך הוגן כוללת הדרישה להבנת ההליך והשפה שבה מתנהל ההליך. תרגום ההליכים המשפטיים מהווה נדבך חשוב בצורך לקיום הליך הוגן. אי הבנת ההליך המשפטי עלולה לגרום נזק משמעותי לבעל הדין, כמו גם לאמון שרוכש הציבור בהליכים המשפטיים ובתקינותם.

יפים לעניין זה דבריו של כבי הנשיא (בדימ') א' ברק: "אכן, אמון הציבור ברשות השופטת הוא הנכס היקר ביותר שיש לה, לרשות השופטת. זהו גם אחר מנכסיה היקרים ביותר של האומה. ידועה אמרתו של דה בלוק כי חוסר אמון בשפיטה הוא תחילת סופה של החברה. כמובן, הצורך באמון הציבור, אין פירושו הצורך בפופולריות. הצורך להבטיח אמון פירושו הצורך לקיים את תחושת הציבור, כי ההכרעה השיפוטית נעשית באופן הוגן, אובייקטיבי, נייטרלי, תוך מחן יחס שווה לצדדים, וללא נטייה" (ראה: אהרון ברק "אתיקה שיפוטית" מבחר כתבים, כרך א, 1023 (ח' כה ו' זמיר עורכים, תש"ס)).

4. כפועל יוצא מכך, ככל שזד (בעל דין אועד) אינו דובר השפה העברית, יש לאפשר הבאת מתורגמן לשפת אתו. הואיל וזהו המצב ביחס למבקשת (הנתבעת), כך לפחות לפי בקשתה שלפניי, הרי שיש לקבל את הבקשה במובן זה שאני מאשר למבקשת לזמן מחורגמן לאנגלית מטעמה ועל חשבונה, שיהיה מקצועי ואובייקטיבי.

5. אציין, כי בנסיבות העניין, ולאחר בהינה, עיון ואיזון, לא ראיתי לאשר למבקשת מתורגמן על חשבון אוצר המדינה. להלן נימוקיי.

6. בשונה מהסדרת נושא התרגום בנוגע למשפטים פליליים עפ"י הוראת סעיף 140 לחוק הסדר הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב 1982, אין הוראה דומה בקשר למשפטים אזרחיים.

סעיף 140 לחוק סדר הדין הפלילי קובע: **"הוברר לבית המשפט שהנאשם אינו יודע עברית, ימנה לי מתרגם או יתרגם לו בעצמו"**. למעשה, מדינת ישראל הכירה בחשיבותם של מתן שירותי תרגום לנאשם בהליך הפלילי, ולפכך מממנת המדינה את עליות התרגום בהקשר זה.

7. בהליכים אזרחיים לא קיימת הוראה דומה. על כן, שי לבחון האם יהא זה הוגן וצודק כי המבקשת (הנתבעת) היא שתישא בהוצאות הכרוכות בכך, שעה שלה קיים הסדר חוקי.

ניתן לומר כי "ברירת המחדל" לפיה כל עוד אין הוראה בדיון, היא שהמדינה תישא בעלויות התרגום, לא כן שכן במקרים שבית המשפט (ו/או הצד השני) אינו דובר את השפה של בעל דין במידה הדרושה להבין את טענות בעל הדין ולשקול אותן לשם הכרעה בסכסוך. ניתן לבסס גישה זו על הטיעון לפיו כל עוד אין הוראת דין, שמכוחה ניתן לחייב בעל דין לשלם עבור שירותי משפט ועבור מימוש הזכות לפנות לערכאות, בדומה לחובת תשלום אגרה מכח תקנות בתי המשפט (אגרות), תשס"ז 2007 אין להטיל על בעל דין תלום נוסף עבור שירותי.

בהקשר זה ראוי לציין כי בעבר הוגשה הצעת חוק בתי המשפט (תיקון) תרגום בהליכים אזרחיים בבתי המשפט), תשס"ט 2009, לפיה, בהליכים אזרחיים ימנה בית המשפט לבעל דין שאינו דובר את השפה העברית מתרגם מוסמך, ששכרו ישלם מאוצר המדינה. הצעת החוק אושרה תחילה על ידי ועדת השרים לענייני חקיקה, אולם ערד שהוגש התקבל והצעת החוק נדחתה.

8. יחד עם זאת, וחרף העדר הסדרה בחוק המחייבת תרגום בדומה להליך פלילי, נקבע בשנת 2003 נוחל על ידי מנהל בתי המשפט דאז, כבוד השופט (בדימוס) דן ארבל, לפיו תרגומים במשפטים אזרחיים **לשופט לא רשמיות** ימומנו על ידי מערכת בתי המשפט **במקרים חריגים** ורק במקום שבעל דין אינו מסוגל לממן מתורגמן מכיסו ואין כל דרך אחרת לנהל את המשפט (להלן **"נוהל התרגום"**).

נוהל התרגום הוא החלטה מנהלית המסורה לשיקול דעתו של מנהל בית המשפט, ועל בתי המשפט לפעול לפיה, כך ככל שמדובר, לדעת בית המשפט, במקרה חריג לפיו בעל הדין אינו מסוגל לממן מתרגמן מכיסו, ויש הצדקה למימון תרגום על ידי המערכת, יעביר בית המשפט את הבקשה לנשיא בית המשפט למתן החלטה. החלטה זו אמורה להתקבל בין היתר, על יסוד נתונים מהתקציב הפנוי שעומד לרשותו של בית המשפט בהקשר זה.

נוהל התרגום שקבעה הנהלת בתי המשפט חל במקרים של תרגום בהליך אזרחי מכל לשון, שאינה רשמית, לעברית. למעשה, נהל התרגום מתייחס לשפות לא רשמיות.

9. עתה עליי לבחון האם האנגלית היא שפה רשמית במדינת ישראל, אם לא, וזאת על מנת לבדוק תחולת **נוהל התרגום** על המרה שלפניי.

בבג"ץ 4112/99 **עדאלה המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל נ' עיריית תל אביב יפו**, פ"ד נו (5) (2002) נפסק, כי אין מקור נורמטיבי מפורט אשר קובע מהן השפות הרשמיות במדינת ישראל. הכרזת העצמאות איננה קובעת כל הוראת באשר לשפת המידה. גם אין למצוא הוראה כזו בחקיקה רגילה. ההוראה היחידה הנוגעת לענייננו קבועה בדבר חקיקה מנדטורית. זוהי הוראת **סימן 82 לדבר המלך במועצת 1922**. דבר מלך זה היווה את המסמך המשפטי הפנימי הבסיסי בארץ ישראל המנדטורית. חלקים ממנו עדיין עומדים בתוקפם. אחת מאותן הוראות שתוקנה ב 1939 (דבר המלך במועצה על ארץ ישראל (תיקון) 1939), ושעדיין עומדת בתוקפה עוסקת בשפות רשמיות (סימן 82), וזו לשונה בתרגום לעברית:

"שפות רשמיות"

82. **כל הפקודות, המודעות הרשמיות והטופסים הרשמיים של הממשלה וכל המודעות הרשמיות של רשויות מקומיות ועיריות באזורים שייקבעו עפ"י צו מאת הנציב העליון יפורסמו באנגלית ועברית בעברית. בהתחשב עם כל תקנות שיתקין הנציב העליון אפשר להשתמש בשלוש השפות במשרדי הממשלה ובבתי המשפט. אם תהא כל סתירה בין הנוסח האנגלי של כל פקודה או מודע רשמית או טופס רשמי לבין הנוסח הערבי או העברי שלהם, הולכין אחר הנוסח האנגלי."**

הוראה זו שונתה בכל הנוגע לשפה האנגלית מכח סעיף 15(ב) לפקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח 1948, שלפיו **"כל הוראה בחוק הדורשת את השמוש בשפה האנגלית, בטלה"**. בנוסף לכן, סעיף 24 לחוק הפרשנות, תשמ"א 1981 שינה את הוראת סימן 82 הנ"ל בכל הנוגע לסתירה בין הנוסח האנגלי של דבר חקיקה שנחקק במקור באנגלית לבין הנוסח החדש של חוק בעברית, בקובעו שהנוסח העברי החדש הוא המחייב (ראה: ת"א (י) 2636-09 באסמה מוסטפא נ' האני אחמד עלי (פורסם בבב) (24.06.2012)).

לאחר תיקונו של סימן 82 בדברי החקיקה המאוחרים הנזכרים כאמור, ולאחר התאמתו, קובעת הוראתו לאמור:

"כל הפקודות, המודעות הרשמיות והטפסים הרשמיים של הממשלה וכל המודעות הרשמיות של רשויות מקומיות ועיריות בתחומים שייקבעו עפ"י צו מאת הממשלה יפורסמו (באנגלית) בעברית ובערבית. בכפוף לכל תקנות שתתקין הממשלה מותר להשתמש בשלוש [צ"ל שתי] השפות במשרדי הממשלה ובבתי המשפט."

התוצאה היא שבנושא מעמדן של השפות או הלשונות ה"רשמיות" בישראל חיים אנו מפי דבר המלך שנחקק לפני תשעים וחמש שנים, לא פחות. סימן 82 לדבר המלך מקנה כלשונה של כותרת השוליים מעמד של שפה "רשמית" לשפות העברית והערבית, אך לא לשפה האנגלית.

10. משהגעתי למסקנה כי השפה האנגלית אינה שפה רשמית במדינת ישראל, ועל רקע הדברים האמורים, יש לי לבחון האם המקרה שלפניי נחשב כמקרה חריג לפי הוראת נוהל התרגום, אשר מצדיק הענקת מתורגמן לאנגלית למבקשת על חשבון אוצר המדינה.

11. במקרה שלפניי בקשת המבקשת למינוי מתורגמן הינה לאקונית. מהבקשה לא התרשמתי, כי מדובר במבקשת שאין ידה משגת. המבקשת לא טענה בבקשתה שהיא סובלת ממצוקה כלכלית. על כן, אינני מאשר למבקשת מתורגמן על חשבון אוצר המדינה.

12. בנקודה זו יכולתי לסיים את הדיון ואידך גמור. אך למעלה מן הצורך ולפני שאחתום את דבריי, ראיתי להעיר שתי הערות:

15.1 **ההערה הראשונה** ניתן, במקרים המתאימים, להבחין בסוגיית התרגום בין תובע לבין נתבע. הנתבע אינו יוזם את ההליך המשפטי, אך מחויב להתגונן בו, ואין לו את אפשרות הבחירה לסגת מן ההליך בהינתן עלויות התרגום שיוטלו עליו, במידה ויוטלו. ברם, אין בנוהל התרגום הבחנה בין תובע לבין נתבע ואינני נזקק לערכית ההבחנה במסגרת הכרעתי, אך זאת כמובן בלא לגרוע מן האפשרות כי בתום ההליך ועל פי תוצאותיו יטיל בית המשפט הוצאות אלה שנשא בהם צד על הצד השני, וזאת מכח סמכותו של בית המשפט לחייב בעלי דין לשאת בהוצאות ניהול המשפט.

15.2 **ההערה השנייה** עסקינן בתביעה קטנה ובית המשפט לתביעות קטנות רשאי לסטות מסדרי הדין ומדיני הראיות. סדרי הדין הנוהגים בבית המשפט לתביעות קטנות יוצאים מהנחה שכאשר מדובר בסכום תביעה קטן ניתן להסתפק בדרישות פרוצדורליות פחותות ביחס להליך אזרחי "רגיל", שכן הנזק שייגרם מטעות בפסק דין ב"תביעה קטנה" נמוך מהנזק שייגרם מטעות בפסק דין בתביעה "גדולה" יותר. יחד עם זאת, הסמכות הנתונה לביהמ"ש לתביעות קטנות לסטות מסדרי הדין הרגילים, אינה מצדיקה בנסיבות העניין סטייה מנוהל התרגום.

13. סיכומו של דבר:

16.1 לאור האמור לעיל ומשהגעתי למסקנה כי המקרה שלפניי אינו מצדיק זימון מתורגמן לשפה האנגלית על חשבון אוצר המדינה מבח נוהל התרגום, אני מאשר למבקשת **לזמן מתורגמן מטעמה ועל חשבונה, שיהיה מקצועי ואובייקטיבי.**

16.2 המזכירות תשלח החלטתי לצדדים.

ניתנה היום, כ"ב חשוון תשע"ח, 11 נובמבר 2017, בהעדר הצדדים.

ראמי נאסר, רשם בכיר

Here is a Google Translation of the above text:

PO Box 26667-05-17 Vexler v. Laham

External bag: number of external lap

Mazfer request: 8

To the Honorable Chief Registrar Rami Nasser

Requesting: Elana Laham

against

Respondent: Suzanna Vexler

Decision

1. I have a request to order an interpreter for the applicant whose appeal was filed in the case, for the hearing prior to 12.12.2017.

2. It is only for the sake of the background that I will note that in the past two identical applications were rejected by the defendant: one by the senior registration officer, Vidad Yunis, in accordance with her decision of 7 June 2017, and the second by Judge Zahava Banar in accordance with her decision of 03.09.2017. It was further stated that the case in question dealt with my treatment after the two previous appellants decided to disqualify themselves from hearing the case because of "abusive" requests for the court's honor in the case filed by the plaintiff.

3. Every litigant has the basic right to have a **fair legal proceeding**. This basic and fundamental right is the source of the legal process. The right to due process includes the requirement **to understand the procedure and the language in which the proceeding is being conducted**. The translation of legal proceedings constitutes an important element in the need for due process. Failure to understand the legal process is liable to cause significant damage to the litigant, as well as to the public's confidence in the legal proceedings and their propriety.

The words of the Honorable President (ret.) A. Barak are appropriate in this regard: **"Indeed, public trust in the judicial branch is the most valuable asset it has, the judiciary, and it is also one of the nation's most precious assets. The need to ensure trust means the need to maintain the public's sense that the judicial decision is made fairly, objectively, impartially, with equal treatment for the parties and without any inclination"** (ibid., P. (See: Aharon Barak, "Judicial Ethics", A Selection of Writings, Vol. I, 1023 (H. Cohen and Y. Zamir eds., P.8)).

4. As a result, inasmuch as a lawyer (a witness) does not speak the Hebrew language, an interpreter should be allowed to speak with him. Since this is the case with regard to the applicant (s), at least according to her request before me, the request should be accepted in this sense, that I authorize the interpreter to interpret from English to her, at her expense, to be professional and objective.

5. I will note that in the circumstances of the case, and after reviewing, balancing, I did not see fit to grant the applicant an interpreter at the expense of the State Treasury. Here are my reasons.

6. In contrast to the regulation of the issue of translation regarding criminal law according to the provisions of section 140 of the Philly Arrangement Law [Consolidated Version], 5742-1982, there is no similar provision in civil law.

Section 140 of the Criminal Procedure Law states: **"It has been made clear to the court that the defendant does not know Hebrew, will appoint me a translator or will translate for himself."** In fact, the State of Israel recognized the importance of providing translation services to the defendant in the criminal proceeding, and therefore the state finances the increase in translation in this context.

7. In civil proceedings there is no similar provision. Therefore, it is appropriate to examine whether it is fair and just that the plaintiff (the defendant) should bear the costs involved when there is a legal arrangement.

It can be said that the "default" according to which as long as there is no provision in the law, is that the state will bear the costs of translation, otherwise - since in cases where the court (and / or the other party) does not speak the language of a litigant to the extent necessary to understand the litigant's arguments for the purpose of deciding the dispute. This approach can be based on the argument that as long as there is no legal provision by virtue of which a party can be required to pay for legal services and for exercising the right to appeal to the courts, similar to the obligation to pay a fee under the Courts Regulations (Fees) About the extra loan for the services.

In this context, it should be noted that in the past, the Proposed Courts Law (Amendment - Translation in Civil Proceedings in the Courts), 5769-2009, was amended, according to which, in civil proceedings, the court will appoint a qualified translator whose salary will be paid by the State Treasury. The bill was initially approved by the Ministerial Committee for Legislative Affairs, but the Arad submitted was accepted and the bill was rejected.

8. However, despite the absence of a law requiring translation in the same manner as a criminal proceeding, it was determined in 2003 by the then-Director of the Courts, Judge Dan Arbel, according to which translations in civil trials for an **informal judge** would be financed by the court system in **exceptional cases** where a litigant is unable to finance an interpreter from his own pocket and there is no other way to conduct the trial (hereinafter - **"the translation"**).

The procedure of translation is an administrative decision that is at the discretion of the court director, and the courts must act accordingly, as far as the court is concerned, in an exceptional case according to which the litigant is unable to finance his translation from his pocket and the translation is justified by the court, the request to the President of the Court for a decision. This decision is supposed to be made, inter alia, on the basis of data from the available budget available to the court in this context.

The translation procedure established by the Courts Administration applies in cases of translation in civil proceedings from any language, which is not official, into Hebrew. In fact, the translation procedure refers to unofficial languages.

9. Now I have to examine whether English is an official language in the State of Israel, or not, in order to check the application of the **translation** procedure on the conversion before me.

HCJ 4112/99 **Adalah Legal Center for Arab Minority Rights in Israel v. The Tel Aviv-Jaffa Municipality**, PD 5 (2002) ruled that there is no detailed normative source that determines what is officially adjudicated in the State of Israel. The Declaration of Independence does not prescribe any provision regarding the criterion. Nor can such a provision be found in ordinary legislation. The only provision relating to our matter is fixed on mandatory legislation. This is the provision of **Article 82 of the Royal Order of 1922**. This king's statement constituted the basic internal legal document in Mandatory Palestine. Parts of it are still in effect. One of the provisions that was amended in 1939 (the Council of Palestine Ordinance (Amendment 1939), which still stands in force, deals with official languages (Article 82), which is the same in Hebrew translation:

"Official Languages

82. All orders, official announcements and official forms of the Government and all official notices of local authorities and municipalities in areas to be determined by order of the High Commissioner shall be published in English and Hebrew in Hebrew. With all the regulations enacted by the High Commissioner, the three languages can be used in government offices and in the courts. If there is any contradiction between the English version of any order or official notice or official form and their Arabic or Hebrew version, follow the English version. "

This provision was changed in all matters relating to the English language by virtue of section 15 (b) of the Law and Administration Ordinance, 5748-1948, according to which **"any provision of the law requiring the use of the English language is nullified."** In conclusion, Section 24 of the Interpretation Law, 5741-1981, changed the aforesaid provision of Article 82 with regard to the contradiction between the English version of legislation enacted in English and the new version of a Hebrew law, stating that the new Hebrew version is binding (Jerusalem), 26-26-09 **Basma Mustafa N. Hani Ahmed Ali** (published in Nevo) (24.06.2012)).

After the amendment of Article 82 in the later legislative enactments mentioned above, and after its suitability, its order states as follows:

All official orders, official announcements and official forms of the Government and all official notices of local authorities and municipalities in areas determined by order of the Government shall be published (in English) in Hebrew and in Arabic. Subject to all regulations promulgated by the government, three [two-language] languages may be used in government offices and in the courts.

The result is that in terms of the status of the "official" languages or languages in Israel, we live from the word of the king that was legislated ninety-five years ago, no less. Article 82 of the king's word gives the status of an "official" language to the Hebrew and Arabic languages, but not to the English language.

10. When I reached the conclusion that the English language is not an official language in the State of Israel, and against the background of the aforesaid, I have to examine whether the case before me is considered an exceptional case according to the translation procedure, which justifies granting an English interpreter to the applicant at the expense of the State Treasury.

11. In the case before me, the request for the appointment of an interpreter is laconic. I did not get the impression that this was a request that could not be achieved. The petitioner did not claim in her application that she was suffering from economic distress. Therefore, I do not approve an interpreter at the expense of the State Treasury.

12. At this point I could finish the discussion and the rest was finished. But above the need and before I signed my words, I saw two comments:

- 15.1 **The first comment** – it is possible, in appropriate cases, to distinguish the issue of the translation between the plaintiff and the defendant. The defendant does not initiate the legal process, but is obligated to defend him, and he does not have the option of choosing to withdraw from the procedure, given the translation costs imposed upon him, should they be imposed. However, the translation procedure does not distinguish between a plaintiff and a defendant, and I do not need the value of the distinction in a decisive framework, **but of course this does not detract from the possibility that at the end of the proceeding and according to its results, the court will impose these expenses on a party to the other party**, - To bear the cost of conducting the trial.
- 15.2 **The second comment** – we are dealing with a small claim and the small claims court may deviate from the rules of law and the evidence. The rules of procedure in the Small Claims Court assume that when a small amount of a claim is involved, less procedural requirements can be satisfied with a "normal" civil procedure, since the damage caused by a mistake in a "small claim" is lower than the damage caused by a judgment in a "larger" claim. At the same time, the authority granted to the court for small claims to deviate from the regular procedures does not justify, in the circumstances of the case, deviation from the translation.

13. In summary:

- 16.1 In light of the above, and when I reached the conclusion that the case before me does not justify summoning an interpreter into the English language at the expense of the State Treasury, I authorize the applicant **to summon an interpreter on her behalf, at her expense, to be professional and objective.**
- 16.2 **The secretariat will send my decision to the parties.**

Was given today, November 11, 2017, in the absence of the parties.

Rami Nasser, senior registrar